ΕΤΟΣ Α'. Ἐν Ρεθύμνῃ τῇ 8 Ἀπριλίου 1907 ΑΡΙΘ. 1

ΤΙΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 6
» » ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 3
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΑ » 7

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ
Ἀγγελίαι καὶ Διατριβαὶ κατ' ἀποκοπὴν
Πᾶσα καταχώρισις ἀπαραβάτως προπληρώνεται
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.
Πᾶσα ἀποστολὴ ἀπευθύνεται τῷ Ὑπευθύνῳ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ & ΕΚΔΟΤΗΣ Σ. Ε. ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ἐγκαινίζοντες τὸ δημοσιογραφικὸν ἡμῶν στάδιον ἀπαραίτητον νὰ ἐκθέσωμεν τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα οὗ τὰς ἀρχὰς θέλομεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων ἑρμηνεύει καὶ ὑποστηρίζει. Τὸ πρόγραμμα τῆς πολιτικῆς ἡμῶν πορείας εἶναι αὐτὸ τοῦτο ὅπερ τῇ 25 παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου δημοσίᾳ ἀνέπτυξεν ἐντεῦθεν διὰ μακρῶν ὁ Ἡγέτης τῆς Κρητικῆς Ἀντιπολιτεύσεως κ. Βενιζέλος.

Παραλαμβάνοντες ἐκ κεφαλαίου ἐξ αὐτοῦ, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα σημεῖα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις τῆς πολιτικῆς μας ἐργασίας.

Ἄλλοτε ὑπῆρχε θεμελιώδης διαφορὰ γνώμης ἐπί τε τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν πολιτικῶν μας ἀντιπάλων. Καθ' ἡμᾶς ὁ Κρητικὸς λαὸς καὶ τὸ ἔθνος ἐν γένει ἔχει δικαίωμα γνώμης καὶ γνώμης κυρίας ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς αὐτοῦ ἐξελίξεως, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πολιτικούς μας ἀντιπάλους μόνος ὁ Ὕπατος Ἀρμοστὴς καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐδικαιοῦντο νὰ ἔχωσι γνώμην ἀπέναντι τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος. Καθ' ἡμᾶς τὸ Σύνταγμα ἀποτελεῖ τὸν ὑπέρτατον νόμον καθ' ὃν δέον νὰ λειτουργῇ ἡ πολιτικὴ μηχανή, εἰς ὃν δέον νὰ ὑποτάσσηται πᾶσα ἀντίθετος θέλησις καὶ διὰ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν ἢ παράβασιν τοῦ ὁποίου μόνη ὑπεύθυνος εἶναι ἡ ἑκάστοτε Κυβέρνησις, κατὰ δὲ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ἀντίθετον πολιτικὸν κόμμα ὑπέρτατος νόμος ὑπῆρ ἡ θέλησις τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος, ἥτις ἐκάλυπτε δηθεν τὴν εὐθύνην τῶν πεπραγμένων τῆς Κυβερνήσεως ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος.

Ἡ ὀρθότης τῶν ἰδεῶν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως κατανοηθεῖσα διὰ τοῦ χρόνου καὶ ἐπιβληθεῖσα ἐκ τῶν πραγμάτων, ἐξενίκησεν οὕτως ὥστε ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ συμφύτευσαν τὰ πολιτικὰ κόμματα ἐνηφίσαντο ἐν τῇ Β'. Συντακτικῇ Συνελεύσει, τὸν Νέον Συντεταγμένον Χάρτην τῆς Πολιτείας καθιεροῦντα πλέον τὰς ἐγγυήσεις τοῦ ἐλευθέρου πολιτικοῦ βίου, καὶ παρασκευάζοντα τὴν ἐθνικὴν τῆς Κρήτης ἀποκατάστασιν. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος τούτου καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εὐημερίας τῶν πολιτῶν διὰ καταλλήλων θεσμῶν ἐπιβάλλεται ἡ μελέτη ὅλων τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἀναγκῶν καὶ ἡ θεραπεία αὐτῶν, διαπαιδαγωγουμένου προσκόντως τοῦ λαοῦ καὶ ἀναπτυσσομένων ὅλων τῶν Δυνάμεων τῆς χώρας.

Ἐπὶ τούτοις ἐστὶ τὰ ἀντικείμενα ἅτινα θὰ ἀποτελέσωσι τὸ μέλημα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως.

Σύστασις καὶ ὀργάνωσις ὑπὸ Ἑλληνας Ἀξιωματικοὺς πολιτοφυλακῆς ὀλιγαρίθμου, ἀναλόγου πρὸς τὰς περιωρισμένας οἰκονομικὰς τῆς χώρας δυνάμεις.

Ἀποκέντρωσις διοικητικὴ διὰ συστάσεως νομαρχιακῶν Συμβουλίων πεπροικισμένων μὲ ἰδίους πόρους καὶ μεταρρύθμισις σκοπιμωτέρα τῶν Δήμων.

Δικαστικὴ ἕνωσις τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν Ἀθηνῶν, ἐξασφαλιζομένης ἐπὶ τούτῳ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Δυνάμεων, εἰσαγομένου δὲ τοῦ θεσμοῦ τῶν ὁρκωτῶν Δικαστηρίων καὶ ὡς πρὸς τὰ κοινὰ ἀδικήματα.

Προσαρμογὴ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας πρὸς τὸ σύνταγμα, προστατευομένης τῆς προσωπικῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας διὰ περιορισμοῦ τῶν περιπτώσεων τῆς προφυλακίσεως.

Ἐξασφάλισις τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Δικαστηρίων καὶ προστασία τῶν Δικαστῶν κατὰ πάσης πολιτικῆς ἐπιρροῆς ἐν τῇ ἀπονομῇ τῆς δικαιοσύνης, ταχεῖα τῆς δικαιοσύνης ἐνέργεια καὶ ἀκριβὴς καὶ αὐστηρὰ αὐτῆς ἀπονομὴ ἐξασφαλιζομένης διὰ συστηματικῆς καὶ ἐπιμελοῦς αὐτῆς ἐπιθεωρήσεως.

Τελειοποίησις τῶν φυλακῶν, προστασία καὶ βελτίωσις τῶν φυλακισμένων, εἰσαγομένης τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σωφρονιστηρίοις καὶ λαμβανομένης προνοίας περὶ τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ὑγιείας τῶν καταδίκων, ἀνακαινιζομένου τοῦ σωφρονιστηρίου τοῦ Ἰτζεδίν, ἀνεγειρομένων δὲ φυλακῶν ὑποδίκων καὶ θεσμοθετουμένου συστήματος ἀπονομῆς χάριτος ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες θὰ εἶχον μὲν ἐκτίσῃ ὡρισμένον μέρος τῆς ποινῆς των, ἡ διαγωγὴ καὶ ἡ βαθμολογία δὲ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν θὰ ἐμαρτύρουν ἐπελθοῦσαν βελτίωσιν καθιστῶσαν αὐτοὺς ἀξίους τῆς τοιαύτης χάριτος.

Ὀργάνωσις σκοπιμωτέρα τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀντικαθισταμένων τῶν ἐν τοῖς Ἐπαρχίαις Ἑλληνικῶν Σχολείων διὰ ἑπταταξίων δημοτικῶν Σχολείων παρεχόντων ἀνωτέραν δημοτικὴν μόρφωσιν καὶ συγχρόνως γεωργικὴν τοῦ λαοῦ κατὰ σύστημα ἐμπνέον αὐτῷ τὸν πρὸς τὴν γεωργίαν ἔρωτα.

Μεταρρύθμισις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως οὕτως ὥστε νὰμὴ ᾖ μονομερὴς κλασική, ἀλλὰ πολυσχεδεστέρα ἀποφέρουσα ὠφελιμωτέραν καὶ πραγματικωτέραν τῶν μαθητευομένων μόρφωσιν.

Βελτίωσις τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς τῶν διδασκάλων θέσεως· σύστασις σχολικῶν περιφερειῶν οὕτως ὥστε νὰ καθορισθῶσι ἐφικτὰ τὰ χωρία ἐν οἷς θὰ διατηρῶνται Σχολεῖα χωρὶς ταῦτα νὰ μετατίθωνται ἢ καταργῶνται ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων πολιτικῶν συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν.

Πλουτισμὸς τῶν Σχολείων διὰ τῶν ἀναγκαίων διδακτικῶν ὀργάνων, ὧν ἄνευ ἡ διδασκαλία ἀποβαίνει ψυχρὰ καὶ ἄγονος.

Ἐνίσχυσις τῶν παραγωγικῶν τῆς χώρας δυνάμεων, διατεθειμένων ἐπὶ τούτῳ τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων πρὸς σύνδεσιν δι' ὁδῶν τῶν Κρητικῶν πόλεων πρὸς ἀλλήλας, ἔτι δὲ τῶν ἐπαρχιακῶν κέντρων πρός τε τὰς πολεις καὶ πρὸς ἕτερα παράλια μέρη.

Ἀκτοπλοΐα γενικὴ, τακτικὴ, περιφερικὴ καὶ ὀργάνωσις λιμενικῆς τῶν δημοσίων ἔργων.

Κατασκευὴ καὶ ἐπισκευὴ λιμένων καὶ ἀποβαθρῶν.

Συγκοινωνία διὰ τηλεγράφων καὶ τηλεφώνων τῶν πόλεων πρὸς ἀλλήλας καὶ τῶν Ἐπαρχιωτικῶν κέντρων πρὸς αὐτάς.

Ἐνίσχυσις τῆς γεωργίας ἐν τῷ τόπῳ διὰ τῆς συστάσεως γεωργικῶν τμημάτων, ἀγροκηπείων παρὰ τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, καὶ μορφώσεως γεωργικῆς τῶν ἐν τῇ πολιτοφυλακῇ ἀνδρῶν οὕτως ὥστε ἐπανερχόμενοι οὗτοι μετὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς τάξεις τῶν πολιτῶν καὶ ἀναλαμβάνοντες τὰ συνήθη των ἔργα νὰ ἔχωσιν ἀποκομίσῃ ἱκανὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν τῆς γῆς καλλιέργειαν.

Μεταρρύθμισις τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ ἄνευ μὲν ζημίας τοῦ Δημοσίου, προστατευομένης δὲ τῆς ἐγχωρίου καπνοπαραγωγῆς.

Σύστασις ἀγροτικῆς ἀστυνομίας, εἰσαγομένου τελειοτέρου περὶ ἀγροφυλάκων Νόμου, σὺγκλησις δὲ ἀγροτικοῦ συνεδρίου καταρτιζομένου ἐκ τῶν ἐγνωσμένης πείρας καὶ ἱκανοτήτος γεωργῶν πρὸς μελέτην βαθυτέραν τῶν ζητημάτων καὶ λῆψιν τῶν ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ σκοπῷ προσφορωτέρων μέτρων.

Σύστασις κτηματολογίων, χρησιμοποιουμένης ἐπὶ τούτῳ τῆς γεωδετικῆς ἐργασίας, ἧς τὴν πρωτοβουλίαν ἔσχεν ὁ ἀλήστου μνήμης Ἀρχηγὸς τῶν ἐν Κρήτῃ Γαλλικῶν Στρατευμάτων Λουμπάσκη, αὐξανομένης οὕτω τῆς κτηματικῆς πίστεως καὶ περιοριζομένων τῶν δικαστικῶν ἀγώνων.

Αὔξησις τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης καὶ ἐνίσχυσις τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Κοιναφελοῦς Ταμείου ἐπὶ πρωτασίᾳ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ, εἰσαγωγὴ δὲ νέου τρόπου καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Κοινωφελοῦς Ταμείου ἀποφευγομένων τῶν δαπανῶν δι' ὧν νῦν, καταδιωκόμενοι, κατὰ τοὺς κοινοὺς δικονομικοὺς θεσμούς, ἐπιβαρύνονται οἱ ὀφειλέται.

Μέριμνα πρὸς διατήρησιν τῶν ὑφισταμένων καὶ ἀνέγερσις νέων ἀγορῶν καταναλώσεως.

Προστασία τῆς κτηνοτροφίας δι' αὐστηροτάτων διατάξεων κατὰ τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας.

Ἐνίσχυσις τοῦ ἐμπορίου, ἀνεγειρομένων νέων τελωνειακῶν Καταστημάτων καὶ ἀποθηκῶν, κατασκευαζομένων καταλλήλων ἀποβαθρῶν, εἰσαγομένου δὲ τελειοτέρου ἐμπορικοῦ Κώδικος, ἀνταποκρινομένου πρὸς τὰς σημερινὰς προόδους τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας.

Ἐνίσχυσις τῆς γεωργικῆς βιομηχανίας, τῆς χώρας οὔσης κυρίως γεωργικῆς, ἀποδοκιμαζομένου τοῦ συστήματος τῆς ἐπιβολῆς φόρων ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἧς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν πολιτῶν ἄνευ ἀναλόγου ὠφελείας.

Διαρρύθμισις τελειοτέρα τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας οὕτως ὥστε νὰ προστατεύηται ἀσφαλέστερον ἡ δημοσία ὑγεία, καταπολεμουμένων τῶν αἰτίων τῶν συνήθων πυρετῶν, ἐξ ὧν ἑκατοντάδες πολιτῶν παραμένουσιν ἐν ἀργίᾳ ἐπὶ προφανεῖ ζημίᾳ.

Σκοπιμωτέρα διοίκησις τῶν μοναστηριακῶν περιουσιῶν διατιθεμένων τῶν περισσευμάτων τῶν προσόδων πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ἐγοριακοῦ κλήρου.

Ἀποφυγὴ περιττῶν δαπανῶν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς πολιτείας καὶ βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς **ἄνευ νέων φόρων**, ἐπιτυγχανομένης τῆς κανονικῆς τῶν δασμῶν εἰσπράξεως, διαρρυθμιζομένου δὲ τοῦ φόρου τοῦ χαρτοσήμου δι' ἀναπτύξεως τῆς φορολογικῆς κλίμακος καὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἑνιαίου χάρτου, προαναδυναμένης αὐτῷ πάσης καταχρήσεως παρομαρτούσης σήμερον τὴν χρῆσιν μόνον κινητοῦ χαρτοσήμου.

Σύστασις ἐλεγκτικῆς ὑπηρεσίας πρὸς ἐξασφάλισιν κατὰ πάσης καταχρήσεως τῶν ὑπολόγων.

Διατήρησις τῶν προσηκουσῶν σχέσεων πρὸς τὰς δυνάμεις οὐ μόνον τὰς Τάσσαρας Προστατιδας, τρὸς ἃς ὁ Ἑλληνισμὸς σύμπας καὶ ἡ Κρήτη ἰδία τολλὰς ὀφείλουσι χάριτας, ἀφ' οὗ αἱ μὲν τρεῖς εἶναι Ἐκείναι αἵτινες διὰ τῶν τηλεβόλων των ἐν Ναυαρίνῳ ἐκήρυξαν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ἡ δὲ τετάρτη διὰ τοῦ Κανεβάρο ἐν Κρήτῃ ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ διὰ τῶν ἀξιωματικῶν της ἐπροίκισε μὲ τὸν λαμπρὸν κανονισμὸν τὴν Κρητικὴν χωροφυλακήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐξ Μεγάλας Δυνάμεις, ἀφ' οὗ αὗται εἰσὶν ἐν γένει πάντοτε οἱ διαιτηταὶ τῶν ἐρίδων τῶν μικρῶν, εἰς τὰς χεῖρας δ' αὐτῶν κεῖται καὶ νῦν ἐν Μακεδονίᾳ τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην.

Προστασία τῶν Μουσουλμάνων ἐν Κρήτῃ εἰς τὰ ἔννομα αὐτῶν συμφέροντα, τῆς προστασίας ταύτης ἐνδεικνυομένης οὐ μόνον ἐκ τῆς ὀφειλομένης σχετικῆς ὑποσχέσεως πρὸς τοὺς Ναυάρχους τῶν Προστατίδων Δυνάμεων ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος ἡμῶν εἰς τὴν προστασίαν αὐτῶν, ἐν τοῖς ἐννόμοις, ἐννοεῖται, συμφέροντοις των, ἀφ' οὗ ἐκ τῆς τοιαύτης προστασίας ἐξῆρτησαν αἱ Δυνάμεις τὴν ἀναχώρισιν τῶν στρατευμάτων ἐκ Κρήτης καὶ τὴν ἐθνικωτέραν τῶν Κρητικῶν πραγμάτων διαρύθμισιν. Ἡ τοιαύτη δὲ προστασία αὐτῶν ἐπιδεδλημένη ἀφ' ἧς ὁριστικῶς ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ χριστιανικοῦ στοιχείου ἐπὶ τοῦ Μουσουλμανικοῦ, ἀφ' οὗ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Κρήτῃ οἱ Μουσουλμάνοι μόλις ἀνέρχονται εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας ἀπέναντι ἑξ ἑκατομμυρίων χριστιανῶν, οὐ μόνον εἶναι ἰσχυροτέρου πρὸς ἀσθενέστερον, ἀλλὰ καὶ ὑπαγόρευσις αὐτῆς τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Ἐπίτευξις ἀφαιρετιάστου διοικήσεως ἐν τῇ χώρᾳ, ἰσότης τῶν πολιτῶν ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ τῶν ἀρχῶν, ὀργάνωσις δὲ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι οὕτως ὥστε ὁ λαμβάνων τὴν ἀναφορὰν ὑπόλληλος νὰ ὑποχρεῶται νὰ ἐπελαμβάνηται τοῦ θέματος περὶ οὗ στρέφεται ἡ ἀναφορά, δίδῃ δὲ ταχεῖαν καὶ ὡρισμένην ἀπάντησιν τῷ ἀναφερομένῳ.

Τοιοῦτοι κεφαλαιωδῶς αἱ ἀρχαὶ τοῦ προγράμματος τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Εἶναι πυκνὸν καὶ εὐρὺ τὸ πρόγραμμα αὐτῆς ἀλλὰ εἰς τοῦτο πταίουσιν οἱ μέχρις ἐμᾶς ἐυκάτων κυβερνῶντες τὴν χώραν, ὅτινες μηδὲν σχεδὸν πραξάμενοι ἀφίκαν τοσαύτας ἀνάγκας χρῆσας μελέτης καὶ θεραπείας.

Τὰς ἀρχὰς ταύτας ἀναπτύσσοντες φ[illegible]μεν, δι' εὐπρεποῦς πάντοτε συζητήσε[illegible]πω ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐπ' α[illegible]νου προγράμματος τῆς ἀντιπο[illegible]

Ἡ πλήρωσις τοῦ προγρά[illegible] προαγάγῃ ἡμᾶς ἔν τε τῷ ἰδ[illegible]βίῳ, θὰ παρασκευάσῃ δὲ λ[illegible] εὐημεροῦσαν, Κρήτην οὕτω δὲ θὰ ἐπιτύχωμε[illegible]τῶν τῶν διεθνῶν ὑ[illegible]μὲν ταχέως τὴν χω[illegible]εἰς πρώτην δ' εὐκα[illegible]πραγματοποίησιν τῶν